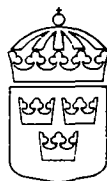

Justitieutskottets yttrande

1993/94:JuU4y

Konsekvensanalys

1993/94
JuU4y

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har i granskningsärendet 1993/94:24 berett övriga utskott tillfälle att yttra sig över konsekvensanalyser i propositioner avlämnade under år 1993.

Justitieutskottet har beslutat att avge yttrande.

Behovet av konsekvensanalyser har betonats i olika sammanhang. Konstitutionsutskottet har våren 1991 (1990/91:KU30) utförligt redogjort härför. Konstitutionsutskottet anförde att det i första hand är angeläget att det föreligger konsekvensanalyser i propositioner som innehåller förslag till ny lagstiftning och pekade därvid särskilt också på vikten av konsekvensbedömningar när det gäller att bestämma tidpunkten för ikraftträdandet av ett förslag. Mot bakgrund av konstitutionsutskottets angivna uttalande begränsar justitieutskottet detta yttrande till att avse konsekvensanalyser i lagstiftningspropositioner.

Riksdagen har i verksledningsbeslutet (prop. 1986/87:99, KU29) dragit upp vissa riktlinjer för hur arbetet med att utforma lagar och andra föreskrifter skall bedrivas. Innan en föreskrift beslutas skall man så långt det är möjligt bedöma vilka kostnader och övriga effekter som tillämpningen kan leda till för staten, kommunerna och den privata sektorn.

Justitieutskottet har i 20 betänkanden och yttranden behandlat ett stort antal lagförslag av varierande omfattning som avlämnats under år 1993. Inom utskottets kansli har en genomgång av samtliga ärenden gjorts. Saken föranleder följande yttrande från utskottet.

Lagstiftningsprojekt aktualiserar, förutom behov av konsekvensanalyser i fråga om den föreslagna regleringens materiella konsekvenser på det område som regleringen gäller, också ekonomiska och administrativa konsekvenser inom såväl den offentliga som den privata sektorn av att en reglering tillkommer, avskaffas eller ändras. Även om den senare typen av konsekvenser ofta endast är av sekundär betydelse för statsmakternas ställningstagande i lagstiftningsfrågan är det enligt utskottets uppfattning, t.ex. med hänsyn till de rationaliserings- och besparingskrav som ställs på myndigheterna, viktigt att sådana konsekvenser uppmärksammas och blir föremål för analys.

Utskottet konstaterar att det i samtliga aktuella propositioner med något enstaka undantag förekommer redovisningar under särskilda

rubriker av dels ekonomiska och i en del fall också administrativa konsekvenser, dels frågor som rör ikraftträdandet. I några fall redovisas relativt detaljerade resonemang och bedömningar, som t.ex. i prop. 1993/94:26 om utvidgad rätt till målsägandebitråde och förbättrat rättsligt bistånd till brottsoffer utomlands i fråga om ekonomiska konsekvenser m.m., och i prop. 1992/93:210 om ny ordningslag m.m. i fråga om bl.a. ikraftträdandet, men generellt sett måste redovisningarna betraktas som kortfattade. Det förekommer att redovisningarna inte innehåller någon egentlig analys utan endast består t.ex. av ett datum då de föreslagna lagändringarna kan träda i kraft och ett påstående att förslagen är kostnadsneutrala (prop. 1993:213 om delegering av arbetsuppgifter till kanslipersonal vid domstol) eller att förslagen inte föranleder några ekonomiska eller administrativa konsekvenser för staten (prop. 1992/93:207 om åtgärder mot penningtvätt). I det senare fallet redovisas också frågor om ekonomiska och administrativa konsekvenser uteslutande för staten trots att den i propositionen föreslagna regleringen innehåller bestämmelser som ålägger bl.a. banker och försäkringsbolag att vidta olika administrativa åtgärder.

När det gäller de i detta ärende aktuella lagförslagen konstaterar utskottet sammanfattningsvis att det föreligger konsekvensanalyser av god omfattning i ungefär hälften av fallen. I övriga fall är konsekvensanalyserna i olika hänseenden bristfälliga. Det finns således utrymme för förbättringar. Enligt utskottets mening bör konsekvensanalyserna i allmänhet dels göras mer utförliga, dels redovisa de resonemang som ligger bakom gjorda bedömningar. Självklart bör samtliga de aspekter belysas som konstitutionsutskottet i sitt inledningsvis nämnda betänkande (1986/87:KU29) tagit upp.

Stockholm den 22 februari 1994

På justitieutskottets vägnar

Britta Bjelle

I beslutet har deltagit: Britta Bjelle (fp), Lars-Erik Lövdén (s), Jerry Martinger (m), Bengt-Ola Rytter (s), Birthe Sörestedt (s), Ingbritt Irhammar (c), Nils Nordh (s), Birgit Henriksson (m), Göran Magnusson (s), Liisa Rulander (kds), Karl Gustaf Sjödin (nyd), Sigrid Bolkéus (s), Siw Persson (fp), Alf Eriksson (s) och Christel Anderberg (m).